

УДК 351.85:304.4](477+44)

Г. О. Дутчак,

кандидат історичних наук, доцент кафедри публічного управління та публічної служби, Національна академія державного управління при Президентіві України

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА В ГУМАНІТАРНІЙ СФЕРІ ТА МІЖКУЛЬТУРНИЙ ДІАЛОГ УКРАЇНСЬКОЇ РСР І ФРАНЦУЗЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ В 1960-Х РОКАХ

У статті розглядається державне співробітництво Української РСР і Французької Республіки в гуманітарній сфері 1960-х рр. Висвітлюється досвід обміну художніми колективами, акцентується увага на ролі видатних митців двох держав у зміцненні українсько-французької дружби. Автором подано конкретні пропозиції щодо ефективності державного співробітництва України і Французької Республіки на сучасному етапі.

Ключові слова: Французька Республіка, Українська РСР, міжкультурний діалог, державна політика, керівництво, державний архів.

G. O. Dutchak,

Candidate of Historical science, Associate professor of the Chair of Public Administration and Public Service, National Academy for Public Administration under the President of Ukraine

STATE POLICY IN HUMANITARIAN SPHERE AND INTERCULTURAL DIALOGUE OF UKRAINIAN SSR AND THE FRENCH REPUBLIC 1960 YEARS

In article considers the state cooperation of Ukrainian SSR and the French Republic in the humanitarian sphere in 1960s. It is studied the experience of exchange between the two groups of countries. Attention is focused on the role of prominent artists of the two countries in strengthening of Ukraine-French friendship. Are given concrete suggestions on effectiveness of the state cooperation of Ukraine and the Republic of France our times.

Key words: the French Republic, Ukrainian SSR, intercultural dialogue, the state policy, authorities, state archive.

© Дутчак Г. О., 2017

Постановка проблеми. Дискусії щодо історичного минулого, державного співробітництва України і Французької Республіки в гуманітарній сфері можуть і повинні тривати, оскільки Україна відкрита для майбутнього і готова будувати власний український дім на надійному фундаменті гідності, права, демократії, економічного прагматизму, громадянськості, відповідальності та творчої самореалізації.

Франція є досить привабливою країною для вивчення українцями її досвіду у сфері гуманітарного розвитку з огляду на низку історичних паралелей, ментальних особливостей, географічних та адміністративно-територіальних, подібність питань державного устрою, а також культурного різноманіття, що й зумовило вибір теми цієї статті.

Аналіз останніх публікацій за проблематикою та виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Проведений джерелознавчий аналіз дає змогу констатувати, що в історіографічній науці державного управління порушувалися тільки деякі питання загальної тематики в контексті вивчення державного співробітництва України і Французької Республіки. Нами поділяється думка української вченої О.П.Розумної, що створення якісного культурного контенту, який відображає реальні проблеми та успіхи суспільних трансформацій, сприяло б генеруванню важливих сенсів і творенню цінностей, здатних забезпечити розв'язання проблем внутрішнього розвитку та просування інтересів власної держави на міжнародному рівні.

Аспекти зазначеної теми частково розглядали російські вчені, зокрема: Т.В.Стародубцева [1], Ю.В.Дубінін, В.М.Кедан [2], М.М.Наринський [3]. У контексті цієї проблематики слід виділити дослідження Л.М.Зак [4], де, поряд із характеристикою міждержавного співробітництва України і Франції, наводяться цікаві матеріали про створення товариства дружби двох держав та розкривається їх роль у стабілізації і поглибленні радянсько-французького співробітництва. Отже, сьогодні можна стверджувати, що проблема дослідження державної політики і міжкультурного діалогу між Українською РСР і Французькою Республікою в 1960-х рр. минулого століття ще не стала предметом спеціального наукового дослідження і потребує подальшої уваги з боку науковців.

Інформаційну базу дослідження складають архівні матеріали, що зберігаються в Центральному державному архіві вищих органів влади та управління України (ЦДАВО України). Значна кількість використаних джерел уперше вводиться до наукового обігу.

Мета статті полягає у вивченні досвіду культурного співробітництва двох держав та розробці пропозицій щодо активізації державного співробітництва в гуманітарній сфері.

Виклад основного матеріалу дослідження. На підставі вивчення документальних джерел необхідно зазначити, що регулярне проведення зустрічей і семінарів творчої інтелігенції, організація художніх виставок, кінофестивалів, концертів, установа прямих зв'язків між містами-побратимами, обмін студентами і школярами, створення таборів дружби молоді двох держав у 1960-ті рр. сприяли інтересу і пізнанню української і французької культури.

Розвитку культурних контактів між Українською РСР і Францією сприяв і обмін делегаціями, групами артистів, що відбувся в 1964 р. Із величезним успіхом пройшли у Франції гастролі Державного заслуженого ансамблю танцю УРСР.

Світову славу української пісні підтвердили на міжнародних конкурсах у Франції Андрій Кікоть, Володимир Тимохін, Белла Руденко, Євгенія Мірошниченко, Зоя Христинч, Галина Туфтіна.

У свою чергу, громадськість Української РСР тепло приймала Шарля Азнавура, Жаклін Франсуа, Сесіль Уссе, Васо Довеці та інших французьких артистів. Десятиріччями не сходили зі сцен театрів України опери Гуно, Бізе, Деліба, балети Адана, п'єси Мольєра, Корнеля, Расіна, оперети Оффенбаха і Леока.

У квітні 1964 р. столицю України відвідав відомий французький співак Альберт Ланц. Соліст Паризької гранд-опери виконав партії Хозе в опері Ж.Бізе "Кармен" та герцога в опері Д.Верді "Ріголетто". В архівних документах збереглося свідчення народної артистки СРСР Белли Руденко, виконавиці партії Джільди, яка, зокрема, констатувала: "Я дуже задоволена, що моїм партнером по сцені, причому дуже приємним і чутливим партнером, був Альберт Ланц. З ним легко співати ансамбль, у ньому відчувається велика музикальність, відточеність кожної фрази. Його голос приємного тембру, рівний у всіх регістрах, свідчить про дуже хорошу школу цього чудового співака" [5].

Після тріумфальної поїздки країнами Європи 12 січня 1965 р. повернулася на Батьківщину балетна труппа артистів Київського театру опери та балету імені Т.Г.Шевченка. Більша частина їх гастролей проходила у Франції. Життєрадісне мистецтво залишило глибокий слід у серцях численних французьких глядачів, які щодня заповнювали найбільший паризький театр “Шан-Елізе” [6].

Як відомо, київська балетна труппа демонструвала в Парижі дві великі програми. І якщо в оцінці таких спектаклів, як “Поручик Кіже” С.Прокоф’єва і “Симфонічні танці” С.Рахманінова газети не завжди були однотайними, то виконання труппою гопака, виступ В.Парсегова та І.Лукашової в па-де-де балету “Есмеральда” оцінювалися як “разючі”, “чарівні”, “надзвичайні”.

“Двадцять разів піднімалася завіса, публіка вітала фінальну сцену і, як звичайно, артисти балету, у свою чергу, аплодували глядачам” [7] – писала одна із авторитетних газет Франції “Le Monde” (“Мир”).

Винятково високу оцінку українським радянським солістам балету дав французький діяч мистецтв Мішель де Серевільль. “Щодо техніки київський балет не поступається найкращим світовим ансамблям, а й ще перевершує їх привабливістю, молодістю, красою і витонченістю” – зазначав він. Це однотайно відзначили в численних рецензіях найвибагливіші балетні критики Парижа і вимоглива публіка, яка бачила виступи кращих балетних труп світу, захоплювалася досконалою технікою І.Лукашової та її партнера – блискучого артиста балету В.Парсегова, граціозністю А.Гавриленко, легкістю, артистизмом Л.Руденко, мистецтвом О.Потапової і В.Калиновської, бездоганна техніка танцю яких ставить їх поряд із зірками балету світового рівня.

Усі без винятку критики вважають цілком заслуженим присвоєння українським артистам балету Золотої зірки як найкращій трупі фестивалю, а І.Лукашовій та В.Парсегову – гран-прі міста Парижа [8].

Говорячи про співробітництво двох держав, варто згадати 26 лютого 1965 р. У цей день виповнилося 20 років товариству “Франція – СРСР”. У Києві в Республіканському театрі юного глядача відбувся вечір, присвячений цій даті, на якому були присутні члени Українського відділення товариства “СРСР – Франція”, робітники і службовці, діячі науки і культури, студенти.

Вечір відкрила голова Президії Українського товариства дружби і культурних зв'язків із зарубіжними країнами К.Колосова. Із доповіддю виступив голова Українського відділення товариства “СРСР – Франція”, міністр вищої і середньої спеціальної освіти УРСР Ю.Даденко. Радянський Союз і Франція, як дві найбільші європейські держави, зазначив він, несуть відповідальність за безпеку і мир на континенті. Це зобов'язує наші країни зміцнювати взаєморозуміння і розширювати співробітництво на благо народів.

Архівні матеріали дають змогу констатувати, що на той час були дуже тісні дружні зв'язки між товариством “Франція – СРСР”, його департаментськими комітетами з Українським відділенням товариства “СРСР – Франція” та його місцевими відділеннями в Одесі, Ялті, Харкові, Луганську [9].

Постійною змішаною радянсько-французькою комісією з культурних, наукових і технічних зв'язків (далі – Комісія) було проведено п'яту сесію в Москві з 23 квітня по 12 травня 1965 р. На сесії головували М.Песляк, заступник Голови Державного комітету Ради Міністрів СРСР з культурних зв'язків із зарубіжними країнами, який очолював радянську делегацію.

На переговорах, які проходили в дусі взаєморозуміння, відбувся широкий обмін думками про розвиток культурних, наукових, науково-технічних зв'язків між СРСР і Францією. Комісія підбила підсумки щодо успішного здійснення цих зв'язків [10].

Комісія розробила Програму обмінів на 1965–1966 рр. (далі – Програма), що стосувалася науки і медицини, техніки і сільського господарства, освіти, викладання російської мови у Франції і французької мови в СРСР, мистецтва і літератури, спорту і туризму. Ця Програма передбачала обмін ученими і спеціалістами, викладачами і студентами, діячами мистецтва, літератури і культури.

У Програмі також було конкретизовано подальше проведення заходів у сфері мистецтва, у тому числі гастролей Ленінградського театру імені С.М.Кірова у Франції і гастролей французького театру “Ательє” в СРСР, а також обмін картинами із музеїв Франції і СРСР. Комісія вивчила можливість обміну в 1966 р. виставками творів французького і радянського мистецтва і, крім того, обговорила питання про розширення французько-радянської співпраці у сфері радіо, телебачення і кіно.

Сторони були впевнені, що втілення в життя цієї Програми являтиме собою значний внесок у розвиток відносин між двома державами [11].

Аналізуючи певний масив документів, слід зазначити, міжнародні культурні зв'язки України в той період значно розширилися, про що свідчать архівні документи. Наведемо витяг з одного із листів від 22 квітня 1966 р. “Як повідомили кореспонденти РАТАУ, в Українському товаристві дружби і культурних зв'язків із зарубіжними країнами нині успішно розвиваються дружні контакти з Францією. Республіканське товариство дружби підтримує зв'язки з національним комітетом Асоціації “Франція – СРСР” та її відділеннями в 42 департаментах Франції, різними організаціями, університетами цієї країни”.

Шість років тому, зазначалося далі в листі, було створено Українське відділення Товариства “СРСР – Франція”, яке об'єднало Одеське обласне, вісім міських відділень товариства (у Харкові, Луганську, Ялті, Торезі, Умані, Запоріжжі, Новій Каховці, Мелітополі) та понад 100 колективних членів. Тільки за один минулий рік французьким друзям було відправлено понад 5 тис. примірників художньої і науково-популярної літератури, 12 кінофільмів, грампластинки із записами української класичної музики та народних мелодій, організовано фотовиставки. “Від щирого серця дякую вам за чудову і дуже цікаву фотовиставку “Радянська Україна”, – писав в Українське товариство дружби Жан Анконтр, президент Асоціації “Франція – СРСР”. Ця виставка свідчить про значні успіхи, досягнуті Україною, і викликала великий інтерес у відвідувачів, а також допомогла краще пізнати Радянський Союз”, зазначив Жан Анконтр [12]. І таких листів було багато.

У цей самий час Українським відділенням Товариства “СРСР – Франція” планувалося провести восени в Україні День Франції [13], у програмі проведення якого передбачалися виставки французького скульптора Жоржа Саламбра і молодих художників Франції, тиждень французького кіно. На підприємствах, у навчальних закладах – колективних членських товариствах планувалося: проведення вечорів дружби з французьким народом, а також Дня України в Парижі, Ліллі, Тулузі, Марселі, Ніцці та інших містах, відкриття фотовиставок та виставок декоративно-приклад-

ного мистецтва, демонстрація документальних кінофільмів про розвиток науки, літератури і мистецтва Радянської України. Крім того, передбачалося, що Францію відвідають колективи художньої самодіяльності Луганська. Тисячі членів Українського відділення Товариства “СРСР – Франція” зробили внесок у його діяльність в ім’я зміцнення дружби і співробітництва між народами.

На запрошення Українського товариства дружби і культурних зв’язків із зарубіжними країнами 25 червня 1966 р. до СРСР завітали секретар Національного Комітету Асоціації “Франція – СРСР” Андре Ланглуа і генеральний секретар департаментського комітету Буш-дю-Рон цієї Асоціації Роже Жіана. Більшу частину своєї поїздки вони присвятили знайомству з Україною у зв’язку з національними днями Франції та України, які мали бути проведені восени 1966 р. Гості побували в Одесі, Запоріжжі, Ялті й Мелітополі.

У рамках міжкультурного діалогу важливе місце посідають українсько-французькі літературні зв’язки, що мають глибоке коріння. Активними популяризаторами французької літератури в Україні були Марко Вовчок, Іван Франко, Леся Українка. З другої половини ХІХ ст. почалося знайомство французької громадськості з українською літературою. З 1860-х рр. минулого століття у Франції стає відомим ім’я великого Кобзаря – Тараса Шевченка.

У 1960-ті рр. у Франції на прилавках книжкових магазинів з’явилися нові переклади творів класиків російської літератури і сучасних радянських авторів, у тому числі й українських. Зокрема, французькому читачеві стали відомі переклади таких книжок українських письменників, як “Вершники” Юрія Яновського, “Прапороносці” Олеся Гончара, “Помилка Оноре де Бальзака” Натана Рибака, вірші Павла Тичини, Миколи Бажана та ін.

Дедалі ширшим ставав радянсько-французький обмін художніми колективами і окремими солістами. Радянські глядачі високо цінували мистецтво французького народу. Із незмінним успіхом у 1960-х рр. проходили в нашій країні виступи таких прославлених колективів, як “Комеді Француз”, “Театр Насьналь Пепюлер”, балетної трупи “Гранд-опера”, естрадного ансамблю “Компаньон де ля Шансон”, Національного симфонічного оркестру французького радіо і телебачення та ін. [15].

У 1960-х рр. в обох країнах все частіше проводилися кінофестивалі художніх і документальних фільмів. У радянських глядачів мали успіх кінокартини “Адреса невідома”, “Папа, мама, служниця і я”, “Знедолені”, “Жервеза”, “Марі-Октябр” (“Marie-Octobre”), “Диявол і десять заповідей” та багато інших.

У французького глядача завоювали популярність радянські фільми “Летять журавлі”, “Доля людини”, “Сорок перший”, “Тихий Дон”, “Поема про море”, “Мати”, “Земля”, “Тарас Шевченко”, а також концерт майстрів українського мистецтва та ін.

Прикладом творчого радянсько-культурного співробітництва були спільні постановки фільмів “Нормандія-Німан”, “Третя молодість”. Дружба народів нашої країни і Франції знаходить прояв і в глибокій повазі українців до світлої пам’яті великого сина Франції – Оноре де Бальзака. У селі Верхівня на Житомирщині, куди більш як 100 років тому приїздив письменник, влаштовано музей Оноре да Бальзака, де зберігаються речі й книги, якими він користувався.

У червні 1966 р. у столиці України перебувала група викладачів і слухачів Вищого інституту досліджень національної оборони Франції на чолі з корпусним генералом де Гільбоном. Французькі гості оглянули історичні пам’ятки і визначні місця Києва, побували в районах новобудов. Вони також відвідали Виставку передового досвіду в народному господарстві УРСР, ознайомилися з експозицією, що розповідає про успіхи трудящих України в розвитку промисловості, сільського господарства, науки і культури [16].

Крім того, французька делегація кілька днів перебувала в Донецькій області, відвідала Донецький і Макіївський металургійні заводи, де ознайомила з виробництвом металу, структурою управління підприємством, умовами праці та побуту робітників [17].

Одним із основних завдань налагодження зв’язків офіційного представництва УРСР в ЮНЕСКО з українською еміграцією у Франції і впливу на неї українські дипломати вважали те, щоб у своїй роботі Товариство “Україна”^{*} приділяло особливу увагу ан-

^{*} Товариство “Україна” (колишня назва “Товариство культурних зв’язків з українцями за кордоном”) – товариство, створене 01 жовтня 1960 р. в Києві на базі республіканського відділу радянського Комітету “За повернення на Батьківщину”.

самблю “Запорожці” як єдиному представникові прогресивного руху українських емігрантів у Франції [18–20].

Значимо, що радянські й французькі громадські організації стали ініціаторами створення механізму консультацій профсоюзних, молодіжних, жіночих, конфесійних і миротворчих рухів.

З огляду на сьогоднішній день слід подумати про створення нових державних інструментів щодо зміцнення зв'язків української діаспори у Французькій Республіці з Українською державою.

Зокрема, можна заснувати Міжнародну раду українських співвітчизників, яка, крім поширення української мови та культури за кордоном, мала б на меті:

- консолідувати українську діаспору, її діяльність і організації для збереження етнічної ідентичності, національної та релігійної специфіки, духовної та культурної спадщини українського народу;

- створювати умови для розвитку співробітництва українських співвітчизників з історичною Батьківщиною;

- допомагати захищати права і свободи співвітчизників за кордоном;

- виховувати співвітчизників у любові до Батьківщини і повазі до її історії, традицій і національних звичаїв;

- формувати позитивну громадську думку інших країн щодо діяльності Міжнародної ради українських співвітчизників, її місії та завдань.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Реальною перешкодою для здійснення міжкультурних комунікацій залишається відсутність культурного контенту, який не можна підмінити пропагандою. Слід подумати про використання історичного досвіду Української РСР, коли кожна поїздка (програма) українських митців у Французьку Республіку була на контролі у високого керівництва держави, тобто міністр культури Української РСР особисто відповідав за мистецький рівень колективу, що представляв національне мистецтво у Французькій Республіці. Нині ця практика втрачена. Не відчувається сильної і професійної “державної руки” у просуванні української культури.

Таким чином, на часі реформування культурно-інформаційних центрів при дипломатичних представництвах; закріплення за

ними моніторингових і аналітичних досліджень щодо сприйняття образу України у світі та попиту на український культурний продукт в окремих країнах, зокрема у Французькій Республіці.

На сьогодні залишаються не вивченими французькі архіви з питань державного співробітництва України і Французької Республіки в галузі культури, що і спонукає до подальших досліджень.

Список використаних джерел

1. Стародубцева Т. В. Роль общественности СССР и Франции в укреплении и развитии советско-французского сотрудничества : автореф. дис. ... канд. ист. наук : 07.00.02 / Стародубцева Т. В. – М., 1990. – 20 с.

2. Дубинин Ю. В. СССР – Франция: опыт сотрудничества (шестидесятые-семидесятые годы) / Ю. В. Дубинин, В. Н. Кедан. – М. : Политиздат, 1979. – 303 с.

3. Наринский М. М. Советско-французское сотрудничество: традиции современности / М. М. Наринский. – М. : Знание, 1975. – 84 с.

4. Зак Л. М. Дружба рождалась в борьбе: СССР – Франция: страницы истории / Л. М. Зак. – М. : Мысль, 1989. – 230 с.

5. ЦДАВО України, ф. 5111, оп. 1, спр. 385, арк. 109.

6. ЦДАВО України, ф. 5111, оп. 1, спр. 448, арк. 7.

7. ЦДАВО України, ф. 5111, оп. 1, спр. 448, арк. 8.

8. ЦДАВО України, ф. 5111, оп. 1, спр. 448, арк. 9.

9. ЦДАВО України, ф. 5111, оп. 1, спр. 448, арк. 95.

10. ЦДАВО України, ф. 2, оп. 13, спр. 769, арк. 92.

11. ЦДАВО України, ф. 2, оп. 13, спр. 769, арк. 93.

12. ЦДАВО України, ф. 5111, оп. 1, спр. 508, арк. 179.

13. ЦДАВО України, ф. 5111, оп. 1, спр. 508, арк. 180.

14. ЦДАВО України, ф. 5111, оп. 1, спр. 508, арк. 191.

15. ЦДАВО України, ф. 5111, оп. 1, спр. 508, арк. 198.

16. ЦДАВО України, ф. 5111, оп. 1, спр. 493, арк. 104.

17. ЦДАВО України, ф. 5111, оп. 1, спр. 493, арк. 150.

18. ЦДАГО України, ф. 1, оп. 25, д. 831, лист 17.

19. ЦДАГО України, ф. 1, оп. 25, д. 726, лист 22.

20. ЦДАГО України, ф. 1, оп. 25, д. 921, лист 55.

References

1. Starodubceva, T.V. (1990), Rol' obshhestvennosti SSSR i Francii v ukreplenii i razvitii sovetsko-francuzskogo sotrudnichestva: [The role of the public in the USSR and France in strengthening and developing of Soviet-French cooperation], avtoref. dis. ... kand. ist. nauk: spec. 07.00.02., Moskva, Rossiya
2. Dubinin, Ju.V. (1979), SSSR – Francija: Opyt sotrudnichestva (shestidesjatyse-semidesjatyse gody) [USSR - France: Experience of cooperation (sixties-seventies)], Politizdat, Moskva, Rossiya
3. Narinskij, M.M. (1975), Sovetsko-francuzskoe sotrudnichestvo: Tradicija sovremennosti [Soviet-French cooperation: The tradition of modernity], Znanie, Moskva, Rossiya
4. Zak, L.M. (1989), Druzhiba rozhdalas' v bor'be: SSSR – Francija: stranicy istorii, [USSR - France: pages of history], Mysl', Moskva, Rossiya
5. TsDAVO Ukrainy, f. 5111, op. 1, spr. 385, ark. 109.
6. TsDAVO Ukrainy, f. 5111, op. 1, spr. 448, ark. 7.
7. TsDAVO Ukrainy, f. 5111, op. 1, spr. 448, ark. 8.
8. TsDAVO Ukrainy, f. 5111, op. 1, spr. 448, ark. 9.
9. TsDAVO Ukrainy, f. 5111, op. 1, spr. 448, ark. 95.
10. TsDAVO Ukrainy, f. 2, op. 13, spr. 769, ark. 92.
11. TsDAVO Ukrainy, f. 2, op. 13, spr. 769, ark. 93.
12. TsDAVO Ukrainy, f. 5111, op. 1, spr. 508, ark. 179.
13. TsDAVO Ukrainy, f. 5111, op. 1, spr. 508, ark. 180.
14. TsDAVO Ukrainy, f. 5111, op. 1, spr. 508, ark. 191.
15. TsDAVO Ukrainy, f. 5111, op. 1, spr. 508, ark. 198.
16. TsDAVO Ukrainy, f. 5111, op. 1, spr. 493, ark. 104.
17. TsDAVO Ukrainy, f. 5111, op. 1, spr. 493, ark. 150.
18. TsDAHO Ukrainy, f. 1, op. 25, d. 831, lyst 17.
19. TsDAHO Ukrainy, f. 1, op. 25, d. 726, lyst 22.
20. TsDAHO Ukrainy, f. 1, op. 25, d. 921, lyst 55.

Summary

Problem setting. The discussions on the historical past, the state cooperation of Ukraine and the Republic of France in the humanitarian sphere can and should continue. But one should not allow using them

against independence and sovereignty. France is very attractive to study by Ukraine of its experience in view of a number of historical parallels, mental characteristics, geographic, administrative and territorial, similarity of government, as well as cultural diversity.

Recent research and publications analysis. The problem of studies of state policy and intercultural dialogue between Ukrainian SSR and the Republic of France in the 1960's last century has not become the subject of special scientific research. In historiography science of public administration raised only some aspects of the overall theme in the context of the study of the state cooperation of Ukraine and French Republic. The degree of scrutiny of this problem poses a task – based on all available published and archival sources to present accurate truth about high interest of the French Republic in Ukrainian culture. A significant number of references the first time introduced into scientific turnover. Information base of research are archives stored in the Central State Archives of higher authorities and management of Ukraine (CSAHM of Ukraine).

The paper objective is to study experience of cultural cooperation of the two states and to form new mechanisms of activation of the state cooperation in humanitarian sphere.

The paper main body. Ukrainian song proved its worldwide fame at international competitions in France represented by Andrii Kikot, Volodymyr Tymokhin, Bella Rudenko, Eugenia Miroshnichenko, Zoia Khrystych, Galyna Tuftina.

In turn, the Ukrainian SSR community warmly hosted Charles Aznavour, Jacqueline Francois, Cecile Ousset and other French artists. For decades, operas of Gounod, Bizet, Delibes, Adana ballets, plays of Moliere, Corneille, Racine, operettas of Offenbach and Lecocq held stages of theaters of Ukraine.

12 January 1965 after a triumphal trip to Europe returned to their homeland the ballet troupe of actors of Kyiv Opera and Ballet Theatre named after Taras Shevchenko. Most of their tour held in France. Cheerful art left a deep mark in the hearts of many French spectators who daily filled the biggest theater in Paris “Champs-Élysées”.

Deep roots particularly have Ukraine-French literary relations. Active popularizers of French literature in Ukraine were Marco Vovchok, Ivan Franko, Lesia Ukrainka. In the second half of the nineteenth

century began the acquaintance of French public with Ukrainian literature. Since 1860's of last century in France is known the name of the great poet – Taras Shevchenko.

The French audience became popular Soviet film “The Cranes Are Flying”, “The destiny of man”, “Forty first”, “Quiet Flows the Don”, “Poem about the Sea” “Mother”, “Earth”, “Taras Shevchenko”, as well as concert masters of Ukrainian art and others.

One of the main objectives of establishing relations of official representative of USSR in UNESCO with Ukrainian emigration in France and the influence on it, Ukrainian diplomats believed that in their work the Society “Ukraine” paid special attention to the group “Zaporizhian Cossacks” as the sole representative of the progressive movement of Ukrainian emigrants in France.

Conclusions. It is necessary to think about introduction of historical experience, where each trip (program) of Ukrainian artists in the French Republic should be “reported” to high government officials. Minister of Culture of Ukrainian SSR was personally responsible for the artistic level of the team that represented the national art in the French Republic. Currently, this practice is lost. There is not a strong and professional “state hand” in the promotion of Ukrainian culture. Social organizations Ukraine rather not effectively represent the national culture in the French Republic.

Therefore, we must think about reforming of the cultural and information centers under the diplomatic missions; appointment to them of monitoring and analytical researches on the perception of the image of Ukraine in the world and the demand for Ukrainian cultural product in some countries, particularly in the French Republic.